

CÀLCULS MORFOMÈTRICS DEL VALLÈS

Les formes del relleu poden ésser definides en geografia física de dues maneres diferents. Per una banda hom assaja classificar-les atenent llur aspecte morfològic, naturalesa geològica i funció que representen en un conjunt fisiogràfic; aquest mètode té com a fi primordial determinar una nomenclatura científica, estudiant la significació de les definicions populars, establint l'equivalència entre els mots representatius d'un mateix accident geogràfic en les diverses llengües, i aportant nous tecnicismes en els casos que així calgui, car essent moltes formacions exclusives de certs països, es comprèn que en aquells on no es presenten no hi hagi vocable exprés per a designar-les. Però aquesta tasca, tan pròpia com del geògraf ho és del filòleg, i exigeix un estudi detallat d'etimologia i lexicografia, que a la nostra terra, malauradament està per fer. Encara, aquest sistema sols facilita la precisió en les definicions de les formes geogràfiques, però no ens dóna idea sobre llur respectiu valor en un conjunt determinat.

Hom ha cercat, amb fruit, l'aplicació de la matemàtica a resoldre aquest obstacle, i la mesura de les dimensions que presenten les formes del relleu ha permès el desenrotllament d'una nova branca geogràfica, la morfometria, que ens facilita expressions exactes per a precisar-les i definir-les puntualment, i possibilita comparacions ben interessants i allisonadores. No podem pas exposar ací el fonament —procedent de l'avenç en les representacions topogràfiques— dels càlculs morfomètrics; la determinació de les fórmules respectives exigeix un espai del qual no disposem, i forçosament n'haurem de prescindir, malgrat la seva abellidora teoria matemàtica. Un resum hom el podrà trobar a l'obra d'Albrecht Penck, «Morphologie der Erdoberfläche» (1) pàgs. 37-51, principalment.

Hem intentat d'aplicar les fórmules morfomètriques a diversos aspectes de la nostra comarca vallesana, i en el present article en donem el resultat. En el curs dels nostres càlculs, se'ns ha suggerit la modificació d'alguna d'aquelles expressions matemàtiques i l'introducció d'altres de noves; però no essent aquest lloc apropiat per exposar-les, sols hem tractat això d'una manera concisa i breu.

En començar l'estudi morfomètric d'un relleu, cal abans classificar-lo, assimilant-lo al d'una forma-tipus. Aquest element morfològic de comparació serà en el nostre cas, la vall, ja que aquesta estructura topogràfica correspon al Vallès, depressió voltada de muntanyes en tot el seu perímetre.

(1) Vol. primer. Bibliothek geographischer Handbücher; Stuttgart, 1894.